

Welkom!

op de QFWF Ontmoetingsdag 2019

Heidi Muijen

QFWF-Ontmoetingsdag, 7 september 2019

Spelregels Ontmoetingsdag 2019

Een programma storytelling
in ontwikkeling:
vanuit interculturele en
dialogische geest

Muzikaal welkom

De *Chaconne* van Bach

Mitra Muijen (viool)

Op Zoek naar Vallende Appeltjes

in de Boomgaard van Verhalen

Heidi Muijen en Louis Van Marissing

Op Zoek naar Vallende Appeltjes

in de Boomgaard van Verhalen

Ik zag een appel vallen in het gras
en dacht dat ik dat was, dat ik die
appel en dat gras tezamen was,
begin en eind rondom een boom
die daar staat, vertakt en ruist —
mijn appel zag ik vallen in het gras.

Tom van Deel (1945)
uit: *Herfsttijloos* (2016)

Storytelling als onderzoek

- Hoe kan de basis van het leven — de natuurlijke elementen **aarde**, water, **lucht**, **vuur** en **ether** — bruggen van verbinding tussen culturen helpen bouwen?
- Hoe helpen culturele tradities van storytelling — uit Europa, uit Congo, uit Ghana, uit Suriname en uit India — wereldburgerschap te ontwikkelen?

Vloeibare en stollende verhalen

De Oceaan van Verhalen, Salman Rushdie (1990)

“En omdat ze in vloeibare vorm werden bewaard, behielden de verhalen het vermogen te veranderen, een nieuwe versie van zichzelf te worden, samen te gaan met andere verhalen en zodoende weer een nieuw verhaal te vormen; zodat de Oceaan van Verhalenstromen, in tegenstelling tot een bibliotheek met boeken, veel meer was dan een bron van voortkabbelende verhalen.

Deze bibliotheek was niet dood maar springlevend.”

Verhalen zijn multimediaal

Bewegend ontstaan er in ons leven verbindingen en allerlei soorten van samenhang

- Er zijn de vanzelfzwijgende ‘verhalen’ die ontstaan door de opeenvolging van gebeurtenissen.
- Er zijn de verhalende verhalen.
Deze hebben tekst, woorden en worden verteld, geschreven en ... herhaald.
- En er zijn verhalen in andere mediale vormen:
in en door muziek; in en door beelden; in en door beweging, dans, kleding en ...

Storytelling in spanningsvelden

Verhalen construeren collectieve en individuele identiteiten — gelaagd, in spanningsvelden

- Het *ideologische* — de politieke en religieuze verhalen, rituelen en symbolen t.b.v. ethische en sociale orde
- Het *existentiële* — ‘dat wat er is’, de concrete ervaring, het zich verhouden tot anderen, het andere, zichzelf
- Het *interculturele* — verhalen, rituelen, symbolen definiëren mens-zijn en gemeenschapsvorming
- De *natuur* — buiten en binnen, natuurlijke en een omvattende ordening, ecologisch, de kosmos, ...

Het weven van verhalen

Storytelling on the rhythm of life, crossing borders
of cultures and media

- De kracht van verhalen werkt als **alchemie** tussen de natuurlijke elementen **aarde**, water, **lucht**, **vuur** en **ether**
- De steen der wijzen!
Parallel menswording <> gemeenschapsvorming
- **QFWF-visie: Verhalen met transformatieve kracht** voor een ont-wikkeling van multi- naar inter- en transculturele verbindingen ...

Ritueel intermezzo

Kennismaking met een Appel

- Wat vertelt deze Appel over zijn of haar geschiedenis?
- Hoe heet deze Appel?

- Schrijf enkele trefwoorden en associaties op

Louis Van Marissing

De Quest for wisdom foundation en *Storytelling*

Joke Koppius

QFWF Doelstelling

De QFWF heeft het stimuleren van interculturele levenskunst tot doel

De QFWF wil bijdragen aan een cultuur van openheid voor culturele diversiteit (inter-esse) door middel van het aanboren van de eigen en gezamenlijke historische interculturele wortels en wijsheidstradities.

Rad van interculturele levenskunst

is de rode draad van de QFWF

- Het *Rad* visualiseert de filosofie, de missie en de doelstellingen van QFWF
- Het *Rad* verheldert de herkenbaarheid en de samenhang tussen de drie QFWF-quests

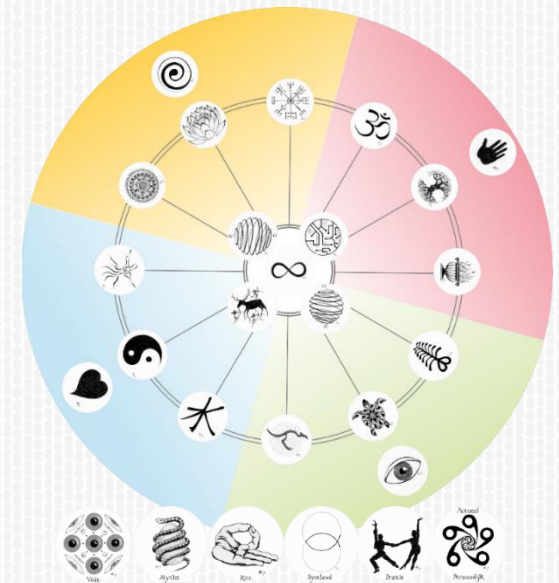

Het *Rad van interculturele levenskunst* is door de QFWF ontwikkeld

Rad van interculturele levenskunst

- ✓ de vijf elementaire velden
- ✓ de zestien (inter)culturele wegen
- ✓ de zes dimensies

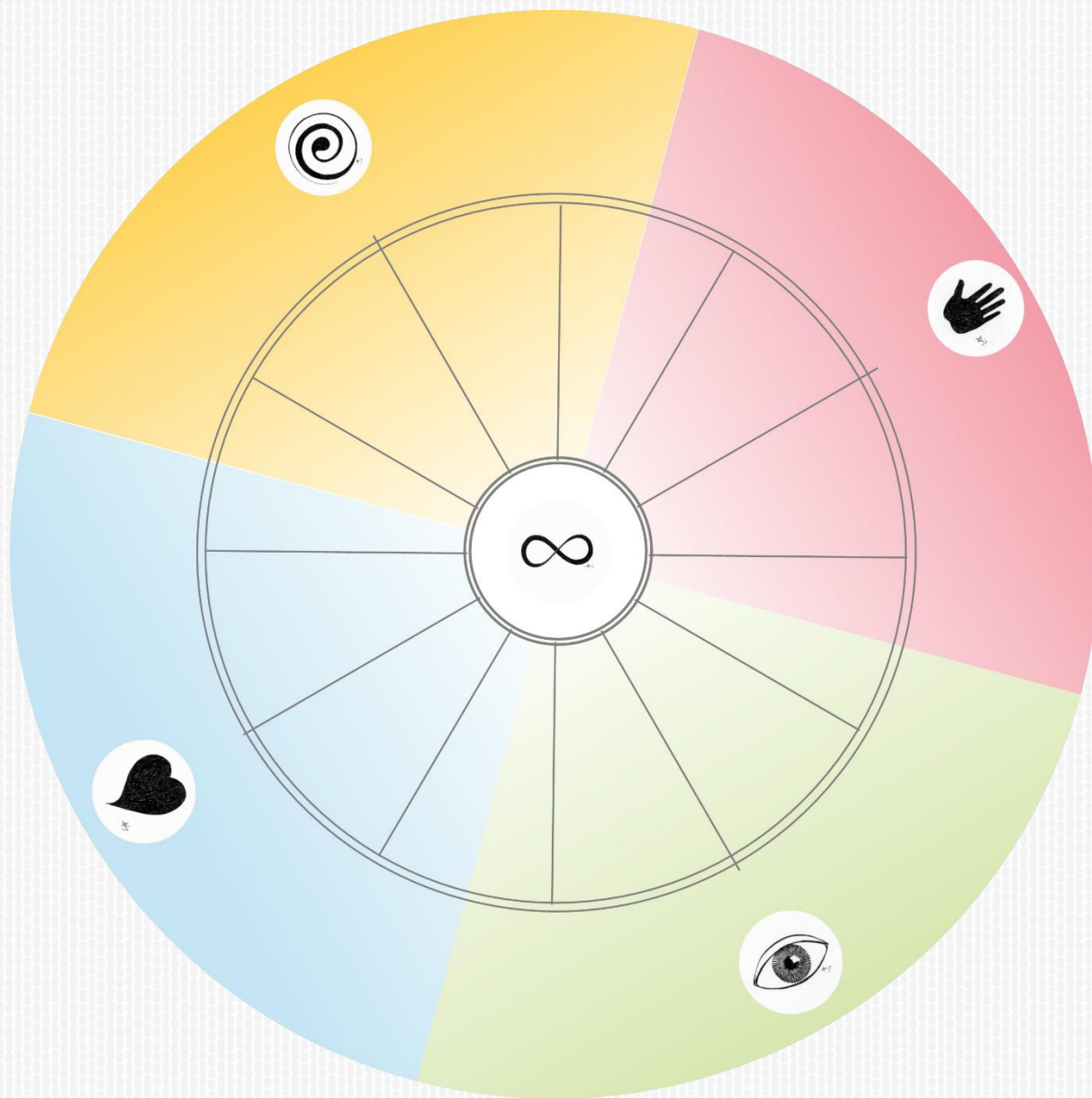
vormen met elkaar het complete
Rad van interculturele levenskunst

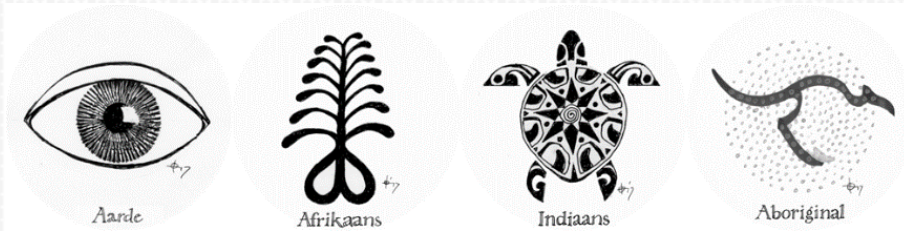
Vijf elementaire velden van wijsheid

- **Aarde — het oog**
natuurlijke verbondenheid en lijfelijk, geaard present-zijn
- **Water — het hart**
liefdevol meanderen met de natuurlijke stromen en tegenstromingen
- **Lucht — het hoofd**
ademhaling, afstemming binnen en buiten, inzicht en aandachtig zijn
- **Vuur — de hand**
offeren, transformatie en handelend veranderen
- **Ether — de quintessence**
het samenspel van de vier elementaire velden, van alchemie en ontmoetingen, verbindingen en breuken

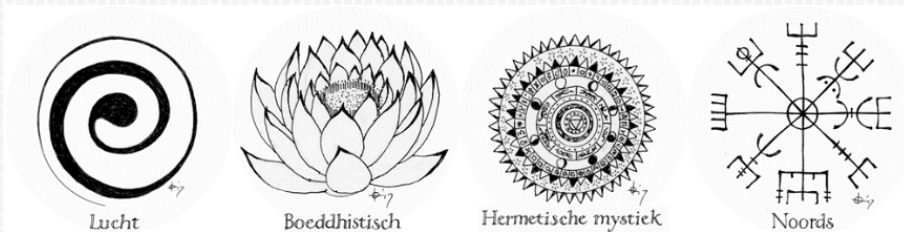
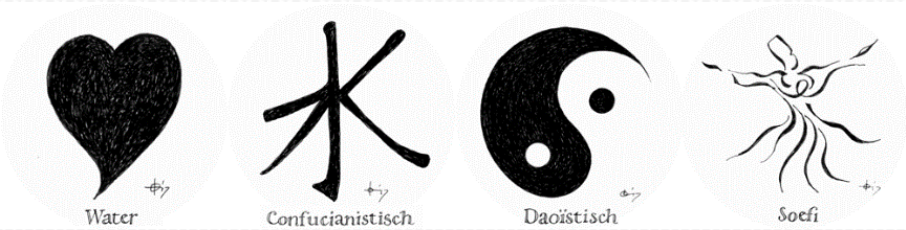

Zestien (inter)culturele wegen I

traditioneel vanuit
natuurlijke verbanden
levende volkeren

natuurlijke (tegen)beweging
en kosmische wetten volgende
meanderende leefwijzen

op paden van inzicht en adem
gebaseerde tradities

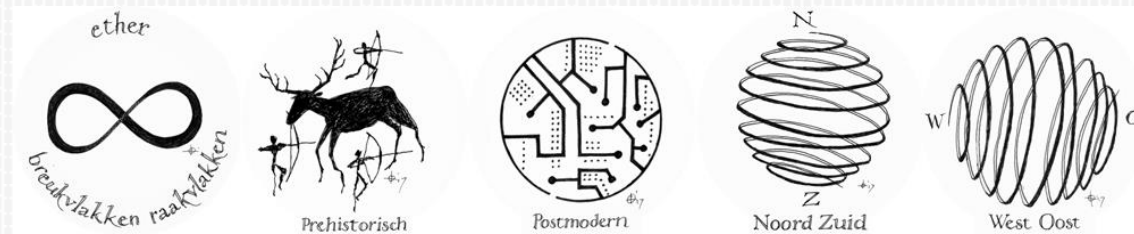
Zestien (inter)culturele wegen II

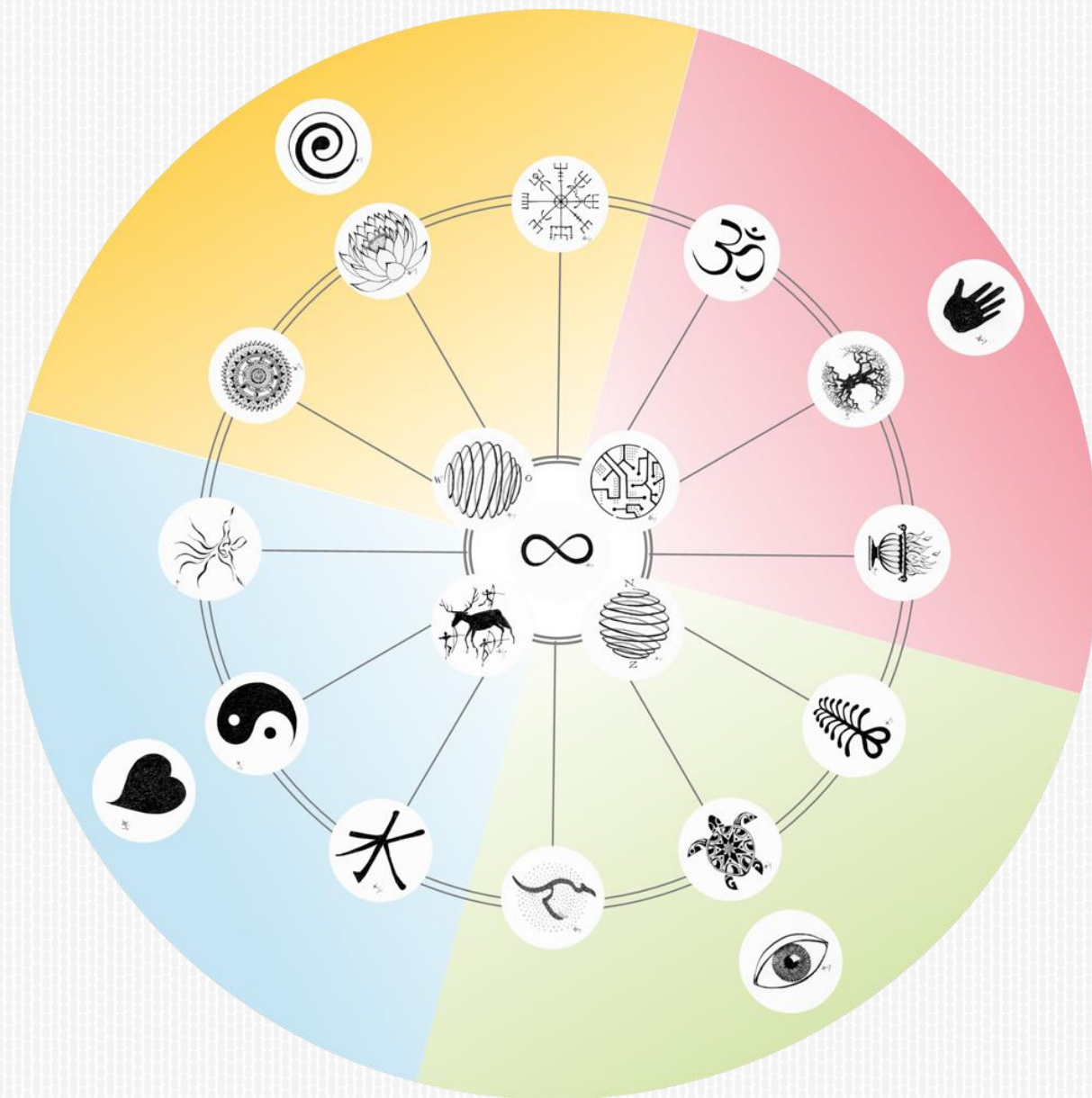
religieuze en spirituele tradities waarin de betekenis van het vuur en strijd tussen goed en kwaad, offers en transformatie een belangrijke rol spelen

De zoektocht naar wijsheid komt in alle culturen voor

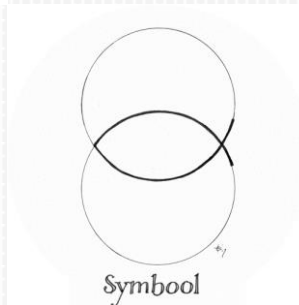
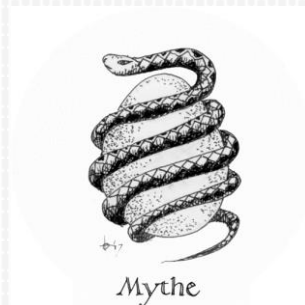
- wordt gevoed door ontmoetingen tussen culturen
- krijgt profiel door raak-, snij- en breukvlakken in de geschiedenis en tussen tijdperken

Zes dimensies

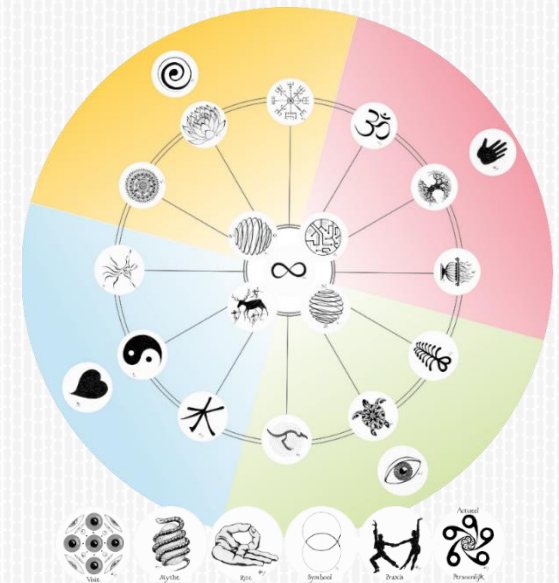
Via de dimensies wordt op gelaagde wijze aandacht
gegeven aan de interculturele betekenis en
cultuurhistorische herkomst van wijsheidstradities

Rad van interculturele levenskunst

- ✓ de vijf elementaire velden
- ✓ de zestien (inter)culturele wegen
- ✓ de zes dimensies

vormen met elkaar het complete
Rad van interculturele levenskunst

Drie QFWF-Quests

1. Het verzamelen, ontwikkelen en publiceren van (inter)cultureel en kunstzinnig materiaal voor het **Wijshedsweb**

2. Het ontwikkelen van culturele wijsheid tot een **Gulden snede** van educatief materiaal, zoals Spel- en dialoogvormen en Storytelling

3. Het organiseren van levende ontmoetingen via Ontmoetingsdagen, Masterclasses en het QFWF-videokanaal: **Ontmoeten**

QFWF en Quest 1

De thuisbasis voor de gehele **Quest for wisdom foundation** is questforwisdom.org ...

en

Het **Wijsheidsweb** is thuisgekomen en is nu te vinden op wijsheidsweb.nl

Quest 2: een Gulden snede van educatief materiaal

Vier pijlers

- ❖ **Spelvormen:** *Mens, ken je zelf*, het filosofisch-mythische bordspel
- ❖ **Dialogvormen:** *Wat is de kwestie? - Wat is de questie!*, de dialogtafel
- ❖ **De digitale spelvorm:** de game *Quest for wisdom*
- ❖ **Storytelling:** verhalen vertellen uit alle windstreken

Pijler 4: het Storytelling project

De kunst van verhalen vertellen uit verschillende culturele contexten t.b.v. gemeenschapsvorming

Quest 3: Ontmoeten

Het organiseren van levende ontmoetingen via Ontmoetingsdagen, Masterclasses en het QFWF-videokanaal

QFWF culturele ANBI-status

Doneren aan de QFWF, fondsenwerving

De QFWF is fiscaal aangemerkt als culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (**culturele ANBI**).

Donateurs van culturele ANBI's hebben een extra belastingvoordeel, omdat voor hen een extra giftenaftrek geldt.

Donaties zijn van harte welkom!

Doneren kan door overmaking op NL14 TRIO 07 77 82 76 54
t.n.v. Quest for wisdom foundation te Weesp

Muzikaal intermezzo

Liederen, gezongen en gespeeld

- Muzikale vertolking van Goethe's "Erlkönig" van Franz Schubert door Henry Muldrow
- *The Galaxy Song* door Frans Bloem
- *Scarborough Fair*, een gitaarsolo door Jos Groot

Henry Muldrow, Frans Bloem, Jos Groot

Muzikaal intermezzo

Canons zingen!

- *Man in the Moon*
- *In a class of your own*
- *Een aanval*, van Salmon Rushdie

O.l.v. Henry Muldrow, Frans Bloem, Jos Groot en Mitra Muijen

Storytelling in Indian traditions

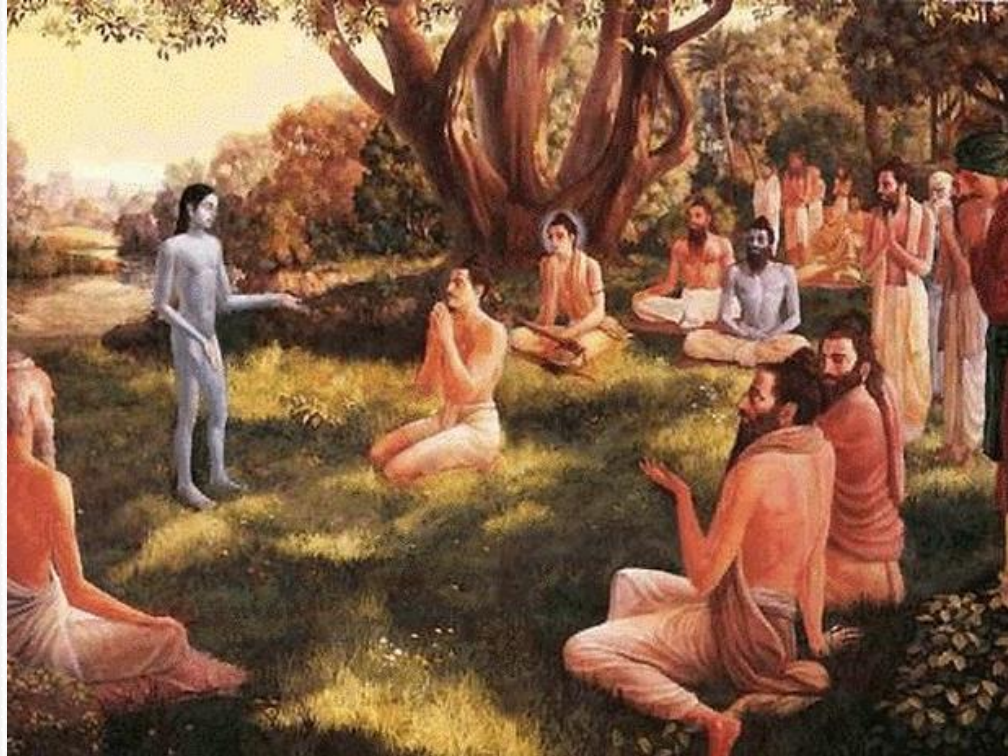
Katha Pravachana

the stories, the teller and the telling ...

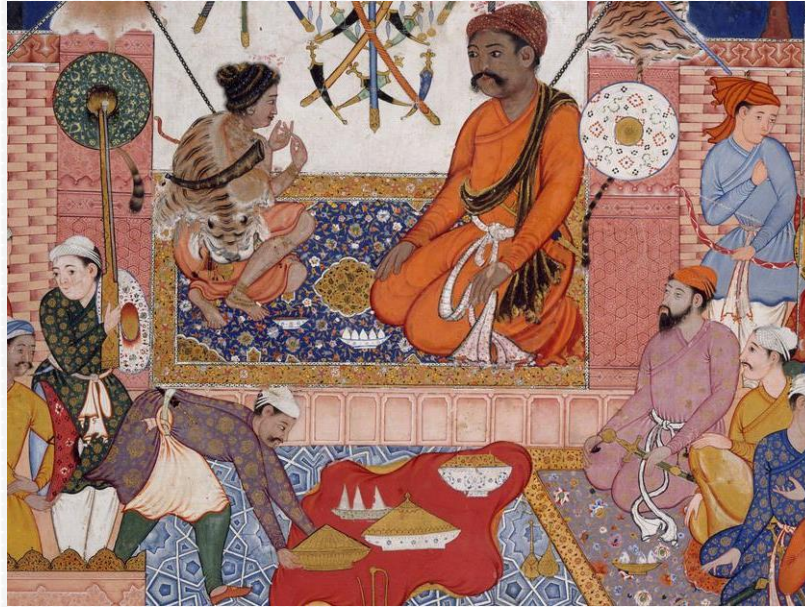
Nivedita Yohanna

Storytelling in ancient India

In Shrimad-Bhagavatam there are many narrations about great kings. The purpose of these stories is not just recounting kings' heroic activities but to teach transcendental knowledge and wisdom which can influence a King's decision.

Storyteller performing a narrative in the courtyard

Master dastangos told their tales at the court, in the houses of noblemen, at fairs and other places where people would assemble. By the 19th century, Delhi, Rampur and Lucknow were renowned centres of this performative genre.

Gathering in the open

Vyasa (sitting on high table), the common title for Indian oral storytellers, reciting epics among villagers (1913)

Storytelling in modern India

The campaign, along with the volunteers, aims to spread the joy of reading through storytelling, which is a influential means to spread the love of books and reading among children

Storytelling by music and dance

Yakshaganam

Yakshagana means song of the Yaksha. In Indian Mythology, Yaksha means spirit of the earth. The art form is four hundred years old. A unique combination of musical tradition, colorful costumes, authentic styles of dance, improvised gestures and acting with its extemporaneous dialogue.

Storytelling does not need to be limited to oral recitation

It can be in the form of

- Paintings
- Drawings
- Dance
- Puppet shows

Kerala — Ancient art of drawing of deities using colored powder

Uttar Pradesh — Sanjhi art

Tamil Nadu, Karanataka — Bharatnatyam

Rajasthani puppet show

Storytelling traditions of India

YouTube: [Storytelling traditions of India](#)

Benefits of storytelling

- Significant and positive effect on cognitive development such as creativity and imagination
- Listening skills
- Reading comprehension and spelling skills
- Vocabulary
- Literacy and language skills
- Enhanced motivation towards reading
- Create great occasions where people could socialise and foster a strong feeling of community

Character web instructions

- A tool to create your very own story!
- The key ingredients of a story:
main characters, plot, structure and a theme.
- In the A4form there are specific instructions given in each block to create your own characters and give them attributes, as ingredients of your story.
- Follow up question after the exercise:
“How culturally biased are your characters?”

Indian story and dialogue

- Story of the honest woodcutter
- Both images and words tell a story:

See and listen how the theme honesty is narrated explicitly whereas 'gender' is depicted implicitly!

Questions

- What does honesty mean to you?
- Do you think the concept of honesty differs from culture to culture?
- How about gender?
The Goddess and the woodcutter ...
- Are there transcultural elements in the narrative about honesty and gender?

Ritueel intermezzo

Kennismaking met een Appel

Een persoonlijk object dat te maken heeft met wat voor jou nu belangrijk is.

Daarmee ontstaat er een thema voor een nog te vertellen verhaal ...

- Schrijf enkele trefwoorden en associaties op

Louis Van Marissing

Van verhaal naar spel

Samen denken in de diverse (multiculturele)
basisschoolklassen

Karin Glaubitz

Informele ontmoetingen

met interculturele hapjes

“Wat mij vooral bezielt in het koken is de herinnering aan de geuren en beelden van mijn jeugd in Marokko en de verbinding met mijn bestaan in Nederland.”

Najia Azizi, *Kookatelier in Leiden*

Muzikaal intermezzo

Marokkaans gedicht en lied

- *The Elegant Sufi*,
gedicht van Marokkaanse dichter
Abdellatif Laâbi
- *El paño moruno*,
van Manuel de Falla

Henry Muldrow en Faïza el Madani

Muzikaal intermezzo

Canons zingen!

- *Wat willen we?*
van Lorde

O.l.v. Henry Muldrow, Faiza el Madani, Frans Bloem,
Jos Groot en Mitra Muijen

Feestelijke aankondigingen

met inkijkjes in twee bijzondere projecten

- De *Congo tales*
- De doop van *Adinkra*
een wijsheidspel, ontwikkeld
vanuit de Ghanese Akan
traditie

Congo tales

Tales of us

Tess van Dongen

Congo tales

a visual reimagining of local folklore

YouTube: PBS Newshour, Congo Tales:

www.pbs.org/video/in-congo-tales-a-visual-reimagining-of-local-folklore-1564246952/

The danger of a single story

“The single story creates stereotypes, and the problem with stereotypes is not that they are untrue, but that they are incomplete. They make one story become the only story.”

Chimamanda Ngozi Adichie

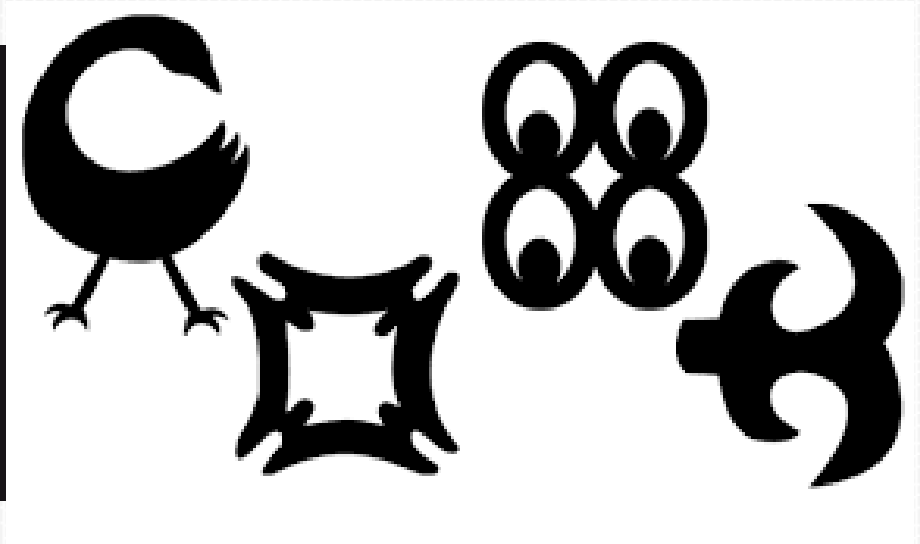

Asante proverbs and Adinkra symbols

An explanation

Louise Müller, *Akan expert*

Asante oral culture

- Circa 20 million people, who live in Southern Ghana, Ivory Coast and Togo, West Africa.
- The Asante universe consists of five natural elements — **earth**, **water**, **air**, **fire** and **ether**.
- Each individual has the obligation to maintain in balance with these natural elements.
- The Asante are believed to have a sixth sense to maintain harmony; their 'sense of balance'.

Kings or chiefs, queen mothers and traditional priests(esses) are believed to have extraordinary minds. They can, therefore, help their subjects to maintain in balance with the spiritual and the social world.

The importance of asante proverbs

Asante proverbs convey:

- Moral societal rules, norms and values
- Environmental indigenous knowledge
- The etymology of words
- Deepen the philosophical understanding of Akan culture

Asante proverbs are:

- Multi-interpretable: their meaning depends on their socio-cultural context
- A verbal shrine for the soul of a nation: the genius, wit and spirit of a nation are discovered by their proverbs.

Adinkra symbols

Origin

- (Nana Kofi) Adinkra was the name of a King of the Gyaman — a kingdom in today's Ivory Coast — who was defeated by the Asante.
- The legend go that he wore patterned cloth to express his sorrow.
- In Twi Adinkra means 'goodbye' and the Asante use Adinkra symbols on funeral cloth to bid farewell to the deceased.

Adinkra: the game

Adinkra is a game:

- ✓ Of contemplation
- ✓ Full of oral wisdom
- ✓ Therapeutical language, and;
- ✓ African ethics, and;
- ✓ Indigenous practical knowledge;
- ✓ That aims to establish intercultural communication.

Ritueel intermezzo

Geef een naam aan een hedendaagse
Grote Ongrijpbare Kracht

Een kracht, die ook jouw leven nu beïnvloedt
Krachten zoals: *het klimaat; discriminatie;
populisme; de zwaartekracht; ziekte; gezond zijn;
het digitale krachtenveld; bureaucratie;
maatschappelijke druk ...*

- Schrijf enkele trefwoorden en associaties op

Louis Van Marissing

Muzikale en verhalende polyloog

Rond Surinaamse gedichten

- *Sjinta*,
van Bernard Ashetu
- *Puwema gi yu*,
van Mechtelly
- *Dit is de dag*,
van Thea Doelwijt

Henry Muldrow, Maestraccio, Hedy-Jane Guds,
Johann Gomes en Rose Bibi

Surinaamse dichters

Gedichten geplaatst in de tijd en
in de multiculturele context

Johann Gomes

Bernard Ashetu

Pseudoniem van Henk van Ommeren (1929-1982)

Kosmopolitisch, niet Surinaams nationalistisch

Wel: Creools in brede zin

“Clown der aarde en dragend zijn pijn”

Over de dichter en het gedicht

Sjinta

Zoon van ... een dokter in het district; zelf creool, maar gezien vanuit “stand en status” werd hij meer als “Bakra” beschouwd.

Henk kiest ervoor om het gekleurd zijn te omarmen ... gezien zijn pseudoniem en titel van zijn dichtbundel.

Henk voldoet niet aan de eisen van zijn vader en creëert zijn eigen dichterlijke werkelijkheid en laat zich breed beïnvloeden (erudiete kosmopoliet).

Zijn dubbele cultuur trekt een zware wissel op zijn geestelijke en lichamelijk welzijn.

Sjinta ... het geheim

“Sj... was het geheim, het grievende geheim ...”

Een dubbele culturele binding, geen eenduidige keuzen kunnen maken leidt tot “geheimen”: op veel gebieden van Afwijzing en Schaamte. Mede bepaald door het zogenoemde “ses niveau” en identificatie met rang en stand.

Zwart of blank — met eindeloze hiërarchische schakeringen — christen, winti, voodoo, burgerlijke moraal of een nieuwe / “eigen” identiteit.

Politiek-maatschappelijke identiteit vormt zich mede door onderwijs, segregatie in ontwikkeling en gebiedstoedeling,...

Kortom identificatie met: of Nederland, of nationalistisch of ... kosmopolitisch: kiezen voor menszijn in bewustzijnsontwikkeling

Nu: Niet meer “of / of” maar inkluderend ...

Sjinta ... de slag, de pijn

“Sjinta was de slag tenslotte ...”:

Is de slag een “strijd” om eenheid? Tussen echtgenoten?

Of van de “strengere” creoolse vader, die hem netjes in het gareel wilde houden? (een klap?)

Het “slaan” in de creoolse opvoeding!?

De pijn om te mogen “zijn” en worden wie je bent?

Dat zou de lijn kunnen zijn die hij liep zonder te wijken “naar de hoge molen” en waar “de sterren statig dalen...”

Als “clown der aarde” blijft hij verbonden met de “lange losse lijn” van zijn pijn.

Bij mij laat hij de “onscheidbare twee eenheid” achter van
fijnzinnige geestigheid en deemoedig besef van vergankelijkheid:
hij speelde zijn rol met HUMOR.

Mechtelly

Puwema gi yu

Vooral bekend als kinderboekenschrijfster.

Was betrokken bij een schrijvers collectief, die de eenheid van de Surinaamse geest zocht en propageerde.

Als poëet heeft ze verbinding gebracht met de geest(en) van de voorvaderen en de ontwikkeling naar nationale identiteit.

“Zend woorden naar de overkant”:

Geef je boodschap door. De regen zal ze louteren!

Bezin je op de wijsheid / ervaring van je voorvaderen en je kunt op hun schouders staan ... En: “Zend de woorden nat. Want dorstig zijn zij die ze moeten verspreiden.”

Daagt Mechtelly een ieder uit om “bezield” te spreken zodat de woorden raken? En daarmee het “persoonlijke” wordt overstegen?

Thea Doelwijt

Dit is de dag

Thea Doelwijt roept op tot:

- ✓ bewustzijn op persoonlijk, politiek en sociaal vlak, en
- ✓ tot actie

Zij propageert:

- ✓ zelfbewust Surinamerschap met behoud van alle rijkdom aan culturen, maar zonder etnische scheidslijnen, en
- ✓ een beleving van de menselijke vrijheid zonder koloniale repressie (ook voor de vrouw!)

Leeswijzer voor Surinaamse cultuur

Drie fasen

❖ De orale verhalen doorvertellen

Veel typen verhalen voor verschillende situaties; de wijsheid van de ouden doorgeven “ter leringhe ende vermaeck”.

Sprookjes staan hier in sterke verbinding met de aardse wereld. Er ontstaan geo-mythen die verhalen over bijvoorbeeld overstromingen, die nauwgezet worden doorverteld.

❖ Ze worden later op schrift gesteld.

❖ Ze worden opnieuw op schrift herteld of zelf bedacht; zo ook transcendente kennis en spiritualiteit.

Workshop

Met een verhaal achter één van de
'Afrikaanse diaspora' drachten

Hedy-Jane Guds, Surinaams verhalenverteller

Muzikaal intermezzo

Canons zingen!

- *Alle Verhalen*,
van Annie M.G. Schmidt
- *Ik schrijf in mijn Hoofd*,
van Hella Haasse

O.l.v. Henry Muldrow, Faïza el Madani, Frans Bloem,
Jos Groot, Mitra Muijen

Het ontrollen van het rituele lint

Eigen verhalen rap door Henry Muldrow

Louis Van Marissing en Heidi Muijen

Het rapen van de Appels

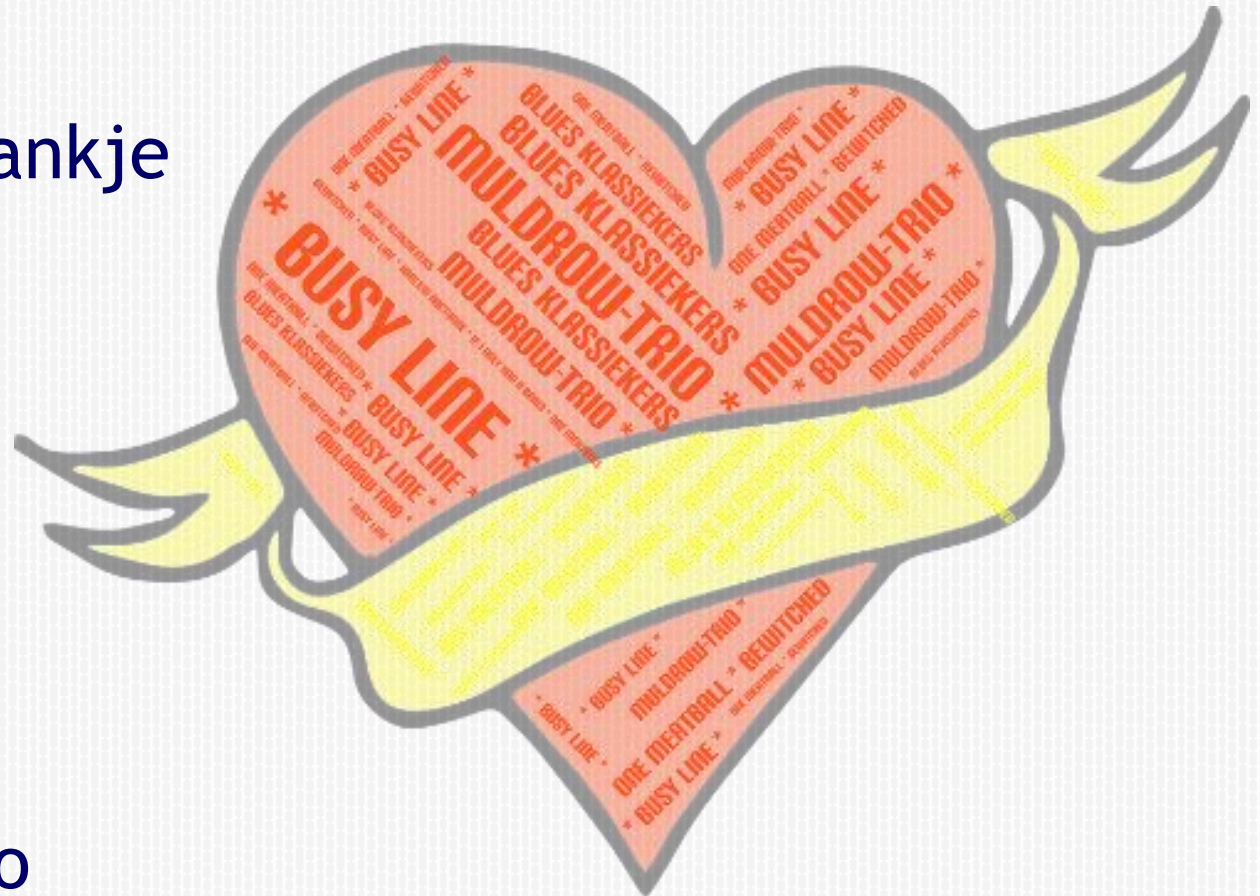
Van ik naar wij ...

1. Maak een 'selfie' met dat wat je in het rituele lint verzameld hebt.
 - Schrijf enkele trefwoorden en associaties op.
2. Ga naar een van de 5 gekleurde cirkels:
aarde — water — **lucht** — **vuur** — **ether**
 - Geef als groep een Titel aan een Groter Verhaal dat kan ontstaan door ieders ingrediënten bij elkaar te leggen.

Muzikale uitleiding

Blues klassiekers

Napraten met
een hapje en drankje

Het Muldrow-Trio

Dank voor je komst!

Tot de volgende QFWF ontmoeting ...

De QFWF is fiscaal aangemerkt als culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (**culturele ANBI**).

Donateurs van culturele ANBI's hebben een extra belastingvoordeel, omdat voor hen een extra giftenaftrek geldt.

Donaties zijn van harte welkom!

Doneren kan door overmaking op NL14 TRIO 07 77 82 76 54
t.n.v. Quest for wisdom foundation te Weesp

